

הנהגות הברכה: הנהגות קניין ירושלים

327

(א) א"י ס' ק"ב

(ד) ואפילו זכר. והרצתו להסתלק מן הספק (ו) יוצא לעשות לרבו חיוב אחר ענינה מים על ידיו ג"ס וכשיצא מהסב"ס יטול ידיו פעם שניה ויבדק אחר יציאת ידיו מזה לכ"ע. ועוד יוצא (ז) שלא יבדק אפילו ברכה נט"י עד לאחר נטילה שניה שנטל אחר יציאתו מהסב"ס ובפרט אם היה צריך לנקדו בעת נטילה ראשונה שאז טרדו איש רשע לעבד: והח"א כתב דנכון להמתין מלבדך ענטי"י עד לאחר שמתקן פלגו וזוהי להסתלק ע"ש טעמו אח"כ מלאמי בספר מעשה רב שכן היה נוהג בגר"א ד"ל ועיין בב"ל:

(א) א"י ס' ק"ב

(ב) א"י ס' ק"ב

(ג) א"י ס' ק"ב

(ד) א"י ס' ק"ב

(ה) א"י ס' ק"ב

(ז) א"י ס' ק"ב

קפח נוסח ברכה ג' ודיני בהמ"ז בשבת והטועה בבהמ"ז. ובר"י סעיפים:

א' אחר שחתם בונה ירושלים יענה אמן אחר ברכת עצמו (א) מפני שהיא סיום הברכות דאורייתא דהטוב והמטיב אינה דאורייתא אלא דאורייתא: ב' אמן זה יאמרנו בלחש כדי שלא ירגישו שברכת הטוב והמטיב אינה דאורייתא ויולדלו בה: הגם (ב) ונלאס דדוקא כשמבדק לבדו ואין עוין אומן אחר שאר ברכות אבל כשמומין עוין עליו כשאר אמן שעוין על ברכות הראשונות וטע"ג דהמבדק עונה ג"כ מ"מ איש זכר כל כך הוציל ואחרים עוין ג"כ עמו וכן המנהג במדינות אלו לאומרו בקול רם אפי' המבדק עלמו כשמומנים ואולי הוא מהלך

(א) א"י ס' ק"ב

הטובה ויטול לולל זה אף שלא במקום טעול מלאכה נעה"כ אבל עכשיו שגם הפועלים מברכים ד' ברכות כמ"ס כשימן ק"י"א אין לחוש לזה ולפי טעם זה בין כשמבדק ביומן ובין כשמבדק ביחודי יכול לעטות אמן בקול רם וכמדותה שכן המנהג. (ג) לא יאמר בונה ירושלים אמן עשימה אחת רק ימחין קלת אחר מיבת ירושלים ואח"כ יאמר אמן כדי שלא יהא חמטע שגם האמן מקיים הברכה הוא:

ב' (ב) ונראה דדוקא זכר. ויש מיישגן (ה) המנהג מטעם אחר שלא נקטו ללולל ברכה רביעית אלא עימסם שהיו הפועלים הולכים למלאכתם כשמומנים אמן שאחר טנה ירושלים (שלא חייסם ממיסם בצרכה רביעית מפני טעול מלאכתו של נעה"כ) לכן היה צריך לעטות אמן נחתם כדי שלא ישמעו הפועלים ויבינו עכרסה רביעית אטע מן

(ג) א"י ס' ק"ב

וכתב הלבוש (שם) "צריך שתהיה מפה פרוסה על השולחן אחת תחת הפת שהוא להערכת השלחן ותשאר שם אחר הקידוש ומפה אחרת פרוסה על גביו, תרא כדי שלא יראה הפת את בושחו שהוא מוקדם בפסוק ארץ חטה ושעורה וגו' ואנו מברכין על היין קודם לו לפיכך מכסין אותו שלא יראה בושחו, ועוד טעם אחר זכר למן שהיה מונח כמו בקופסא של למעלה וטל למטה, וזכר לזה נוהגין מפה אחת תחתיו ואחרת על גביו ונפק"מ בין ב' הטעמים דלטעם השני אפי' אין לו יין ומקדש על הפת צורך לכסות מפה עליו זכר למן ולטעם ראשון אין צורך" ע"כ.

(ד) א"י ס' ק"ב

ראיתי בערוה"ש סי' רצ"א (סעי' ק) "ואין דרכנו לכסות הפת בסעודה שלישית, וע' סי' רצ"ט סעי' י"ד" ע"כ, ובסי' רצ"ט כתב חז"ל "אנו תופסין לעיקר טעם בושח, וראיה דבסעודה שלישית אין מכסין הפת כמ"ס סי' רצ"א" ע"כ. וע"ע בספר ארחות רבינו (ח"א, שכת סעי' לט).